

ZAKON O REVIZIJI PRIVATIZACIJE DRŽAVNOG KAPITALA U GOSPODARSKIM DRUŠTVIMA I BANKAMA

I Temeljne odredbe

Članak 1.

Ovim se zakonom uređuju predmet, postupak, institucija i sredstva potrebna za provedbu revizije privatizacije državnog kapitala u gospodarskim društvima i bankama Federacije Bosne i Hercegovine.

Članak 2.

S ciljem zaštite prava građana utvrđenih Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, državne svojine u procesu privatizacije u Federaciji Bosne i Hercegovine i javnog interesa, provesti će se revizija privatizacije državnog kapitala u gospodarskim društvima i bankama koja je izvršena ili se vrši u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Revizija privatizacije državnog kapitala u gospodarskim društvima i bankama će tretirati i stvari i prava sa pripadajućim kapitalom gospodarskih društava (privatiziranih i ne privatiziranih) koja nisu pod kontrolom te nisu bila uključena u aktivnu podbilancu, a nalaze se na teritoriji država nastalih raspadom bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, potraživanja i obveze prema pravnim osobama iz država nastalih raspadom bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije.

Revizija privatizacije državnog kapitala u gospodarskim društvima i bankama će uključivati i raspolaganje novčanim sredstvima ostvarenim prodajom gospodarskih društava i banaka.

Članak 3.

Pod revizijom (u daljem tekstu: revizija), u smislu ovog zakona, se smatra naknadni proces ispitivanja i ocjene ispravnosti procesa privatizacije gospodarskih društava i banaka u Federaciji Bosne i Hercegovine koji obuhvata:

- a) postupke i pismena Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, Agencije za privatizaciju, Agencije za bankarstvo, Federalnog ministarstva financija-Federalnog ministarstva finansija, Jedinice za privatizaciju banaka, Komisije za vrijednosne papire i Registra vrijednosnih papira kao i odluka i postupaka drugih organa Federacije Bosne i Hercegovine i kantona,
- b) procedure u pripremi i provedbi privatizacije gospodarskih društava i banaka,
- c) dokumente (poslovne i knjigovodstvene isprave), poslovne knjige i računovodstvene iskaze/financijska izvješća,
- d) financijske i računovodstvene transakcije koje se odnose na privatizaciju gospodarskih društava i banaka,
- e) način raspolaganja novčanim sredstvima ostvarenim prodajom gospodarskih društava i banaka,

- f) zaključene ugovore o privatizaciji i vjerodostojnu dokumentaciju o izvršavanju ugovorenih obveza,
- g) identifikaciju stvari, prava, potraživanja i obveza iz pasivne podbilance i način raspolaganja sa istom (stvari i prava sa pripadajućim kapitalom gospodarskih društava, privatiziranih i ne privatiziranih, koja nisu pod kontrolom te nisu bila uključena u aktivnu podbilancu, a nalaze se na teritoriji država nastalih raspadom bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, potraživanja i obveze nastale do 31.03.1992. godine, prema pravnim osobama iz država nastalih raspadom bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije),
- h) promjene obavljanja djelatnosti gospodarskih društava suprotno uvjetima iz ugovora o prodaji.

Članak 4.

Revizija se provodi radi:

- a) utvrđivanja zakonitosti u procesu privatiziranja državnog kapitala,
- b) provjere zaključenih ugovora i ispunjavanja obveza ugovornih strana,
- c) zaštite javnog interesa u procesu privatiziranja državnog kapitala,
- d) zaštite stvari i prava sa pripadajućim kapitalom gospodarskih društava (privatiziranih i ne privatiziranih, koja nisu pod kontrolom te nisu bila uključena u aktivnu podbilancu, a nalaze se na teritoriji država nastalih raspadom bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i naplata potraživanja nastalih do 31.03.1992. godine, prema pravnim osobama iz država nastalih raspadom bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije),
- e) spriječavanja nezakonitog raspolaganja novčanim sredstvima ostvarenim prodajom gospodarskih društava i banaka,
- f) spriječavanja nezakonitog stjecanja imovine/imovinske koristi u postupku privatizacije državnog kapitala,
- g) oduzimanja nezakonito stečene imovine/imovinske koristi u postupku privatizacije državnog kapitala,
- h) utvrđivanja odgovornosti odgovornih osoba u organima državne uprave, upravnim organizacijama, drugim organizacijama i institucijama Federacije Bosne i Hercegovine i kantona, gospodarskim društvima i bankama.

Članak 5.

Revizija privatizacije po ovom zakonu provodit će se u gospodarskim društvima i bankama čiji je državni kapital privatiziran ili se privatizira sukladno odredbama Okvirnog Zakona o privatizaciji poduzeća i banaka u Bosni i Hercegovini («Službeni glasnik BiH», br. 14/98, 12/99, 14/00, 16/02 i 88/05), Zakona o privatizaciji poduzeća («Službene novine Federacije BiH», br. 27/97, 8/99, 32/00, 45/00, 54/00, 61/01, 27/02, 33/02, 28/04, 44/04, 42/06 i 4/09), Zakona o privatizaciji banaka («Službene novine Federacije BiH», br. 12/98, 29/00, 37/01 i 33/02), Zakona o početnoj bilanci stanja poduzeća i banaka («Službene novine Federacije BiH», br. 12/98, 40/99, 47/06 i 38/08) i Zakona o vlasničko-pravnim odnosima («Službene novine Federacije BiH», br. 6/98 i 29/03).

II Institucija za provedbu revizije

Članak 6.

Ovim zakonom osniva se Agencija za reviziju privatizacije u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija za reviziju).

Agencija za reviziju je pravna osoba sa sjedištem u Sarajevu.

Članak 7.

Agencija za reviziju će provoditi reviziju sukladno odredbama ovog zakona i Zakona o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 22/06).

Ukoliko Agencija za reviziju procjeni da ne može izvršiti reviziju privatizacije gospodarskih društava i banaka, u roku iz članka 16. stavak 2. ovog zakona, može sukladno Zakonom o javnim nabavama Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH», br. 49/04, 19/05, 52/05, 94/05, 8/06, 24/06 i 70/06) privremeno angažirati pravne osobe za pružanje usluga revizije, specijalizirane stručne institucije i referentne stručnjake pojedince.

Sa odabranim pravnim osobama za pružanje usluga revizije, specijaliziranim stručnim institucijama i stručnjakom pojedincem zaključuje se ugovor.

Članak 8.

Agencija za reviziju, u okviru svoje nadležnosti, ima javne ovlasti za donošenje pojedinačnih upravnih akata, sukladno Zakonu o upravnom postupku.

Članak 9.

Upravni nadzor nad povjerenim javnim ovlastima iz članka 8. ovog zakona vrši Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada Federacije).

U vršenju upravnog nadzora Vlada Federacije, rješava po žalbama protiv donesenih upravnih akata u vršenju povjerenih javnih ovlasti i vrši i druga prava, koja po zakonu ima drugostupanjski organ u upravnom postupku.

Agencija za reviziju je dužna najmanje jedanput godišnje Vladi Federacije podnijeti izvješće o vršenju povjerenih javnih ovlasti.

Članak 10.

Temelje organizacije i načina poslovanja Agencije za reviziju uređuje Vlada Federacije podzakonskim aktima.

Članak 11.

Sredstva potrebna za rad Agencije za reviziju, osiguravaju se u proračunu Federacije Bosne i Hercegovine.

Članak 12.

Na zahtjev Agencije za reviziju, stručne službe Vlade Federacije Bosne i Hercegovine i kantona, Agencija za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine, Federalno ministarstvo financija - Federalno ministarstva finansija, Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine i svi drugi organi, gospodarska društva, banke, organizacije i pojedinci dužni su dostaviti podatke, informacije i dokumentaciju i dati potrebna obrazloženja za potrebe provedbe postupka revizije privatizacije.

Članak 13.

Agencija za reviziju dužna je svakih šest mjeseci, putem Vlade Federacije, informirati Parlamentarno povjerenstvo Federacije Bosne i Hercegovine, Parlament Federacije Bosne i Hercegovine o izvršenim revizijama privatizacije državnog kapitala gospodarskih društava i banaka u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Članak 14.

Postupak revizije privatizacije pokreće i provodi Agencija za reviziju, po službenoj dužnosti.

Postupak revizije, Agencija za reviziju je dužna provesti u svim gospodarskim društvima i bankama iz članka 5. ovog zakona, najkasnije u roku od pet godina od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članak 15.

U postupku revizije Agencija za reviziju će utvrditi:

- a) knjigovodstvenu vrijednost državnog kapitala prema početnoj bilanci stanja gospodarskih društava i banaka,
- b) promjene koje su nastale na kapitalu kao i druge materijalno značajne promjene na imovini i obvezama, od dana utvrđivanja početne bilance stanja do dana privatizacije i od dana privatizacije do dana završetka revizije,
- c) vrijednost i način raspolaganja imovinom iz pasivne podbilance od strane gospodarskog društva i drugih subjekata,
- d) ispunjavanje ugovornih obveza od strane kupca definiranih ugovorom o prodaji državnog kapitala,
- e) da li su od dana pokretanja do okončanja procesa privatizacije aktivnosti nadležnih nositelja procesa privatizacije i kupca bile sukladne važećim propisima.

III Radnje, mjere i postupci po izvršenoj reviziji

Članak 16.

Agencija za reviziju, nakon provedenog postupka i na temelju utvrđenih činjenica i prikupljenih dokaza u procesu revizije, a prije završetka konačnog revizorskog izvješća, priprema nacrt izvješća o reviziji kojeg dostavlja upravi gospodarskog društva ili banke na komentar.

Komentar uprave gospodarskog društva ili banke na nacrt izvješća o reviziji iz stavka 1. ovog članka dostavlja se Agenciji za reviziju u roku od 15 dana po prijemu nacrta izvješća ili u dužem roku o kojem odlučuje Agencija za reviziju.

Agencija za reviziju dužna je razmotriti komentare uprave gospodarskog društva, banke ili rukovoditelja organa, organizacije i institucije, odnosno prije pripreme konačnog izvješća i u slučajevima neslaganja, u konačno izvješće uključiti njihove relevantne komentare i dati revizorsko mišljenje o provedenoj reviziji privatizacije gospodarskih društava i banaka.

Članak 17.

Nakon provedenog postupka revizije privatizacije gospodarskih društava i banaka, Agencija za reviziju donosi rješenje kojim se utvrđuje da je privatizacija provedena sukladnoa zakonu i drugim propisima ili da je u tjeku privatizacije došlo do povrede propisa.

Sastavni dio rješenja iz stavka 1. ovog članka čini konačno izvješće o izvršenoj reviziji sa revizorskim mišljenjem.

Rješenje iz stavka 1. ovog članka dostavlja se pravnoj osobi kod koje je izvršena revizija, Agenciji za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine, Federalnom ministarstvu financija - Federalnom ministarstvu finansija i Agenciji za bankarstvo ukoliko je vršena revizija banke i nadležnom ministarstvu, odnosno organu koji je u banci ili gospodarskom društvu u kojem je izvršena revizija vršio ovlasti na temelju državnog kapitala u vrijeme pokretanja postupka privatizacije, koji protiv rješenja mogu izjaviti žalbu u roku od 15 dana od dana dostave.

O žalbi iz stavka 2. ovog članka, koja se dostavlja putem Agencije za reviziju, rješava Vlada Federacije Bosne i Hercegovine.

Članak 18.

Ukoliko je rješenjem iz članka 17. stavak 1. ovog zakona utvrđena povreda zakona, Agencija za reviziju će sukladno svojim ovlastima, odredbama Zakona o upravnom postupku («Službene novine Federacije BiH», br. 2/98 i 48/99) i Zakona o obligacionim odnosima («Službeni list SFRJ», br. 29/78, 39/85, 45/89, 57/89 i «Službeni list R BiH», br. 2/92, 13/93, 13/94 i 29/03), bez odlaganja pokretati upravne postupke, upravne i parnične sporove radi izmjene, poništenja ili ukidanja rješenja i zaključenih ugovora o privatizaciji državnog kapitala gospodarskih društava i banaka, privremenom

osiguranju nezakonito stečene imovine/imovinske koristi i povratu odnosno oduzimanju nezakonito stečene imovine/imovinske koristi.

U postupcima iz stavka 1. ovog članka zaštitu državnog kapitala koji je privatizovan vrše nadležna pravobraniteljstva.

Nezakonito stečena imovina/imovinska korist koja bude oduzeta pravomoćnom presudom suda se predaje na upravljanje Vladi Federacije. O načinu upravljanja sa oduzetom imovinom/imovinskom koristi Vlada Federacije će donijeti Naputak u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članak 19.

Ako Agencija za reviziju u konačnom izvješću i datom revizorskom mišljenju utvrdi postojanje radnji koje imaju obilježje prekršaja, podnijet će prijavu i uz konačno izvješće i revizorsko mišljenje sa vjerodostojnom dokumentacijom istu dostaviti nadležnom sudu na dalji postupak.

Ako Agencija za reviziju u konačnom izvješću i datom revizorskom mišljenju utvrdi postojanje radnji koje imaju obilježje kaznenog djela, podnijeti će konačno izvješće i revizorsko mišljenje sa vjerodostojnom dokumentacijom nadležnom tužiteljstvu na dalji postupak.

IV Kaznene odredbe

Članak 20.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 3.000,00 KM kazniti će se za prekršaj odgovorna osoba u organu državne uprave i odgovorna osoba u pravnoj osobi (gospodarsko društvo ili banka) ukoliko ne postupe po zahtjevu Agencije za reviziju. (članak 12. ovog zakona).

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 15.000,00 KM kazniti će se za prekršaj organ državne uprave i pravna osoba ukoliko ne postupe po zahtjevu Agencije za reviziju. (članak 12. ovog zakona).

V Prijelazne i završne odredbe

Članak 21.

U postupku revizije privatizacije gospodarskih društava i banaka po ovom zakonu primjenjuju se odgovarajuće odredbe Zakona o upravnom postupku.

Pokrenuti postupci kontrole zaključenih ugovora o privatizaciji gospodarskih društava i ispunjavanja ugovornih obveza, a koji nisu okončani do dana stupanja na snagu ovog zakona, završiti će se po odredbama zakona po kojem su pokrenuti.

Članak 22.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u «Službenim novinama Federacije BiH».

O B R A Z L O Ž E N J E

UZ NACRT ZAKONA O REVIZIJI PRIVATIZACIJE DRŽAVNOG KAPITALA U GOSPODARSKIM DRUŠTVIMA I BANKAMA

I- USTAVNI TEMELJ

Ustavni temelj za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi točke c) Amandmana VIII na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine prema kojoj je u isključivoj nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine utvrđivanje ekonomske politike, uključujući planiranje i obnovu, te politike korištenja zemljišta na federalnoj razini.

II- RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

U postupku privatizacije gospodarskih društava i banaka uočeno je niz propusta u svim fazama postupka, počev od pripreme, preko postupka privatizacije do ispunjavanja obveza preuzetih u postupku privatizacije od strane novih vlasnika.

Navedeni propusti karakteristični su i za malu i za veliku privatizaciju, kao i za sve metode privatizacije. Na osnovu toga preovladava mišljenje da privatizacijom nije u cijelosti ostvaren niti jedan od strateških ciljeva pretvorbe državnog u privatno vlasništvo. Takođe, ni nadležni organi nisu na odgovarajući način pratili ovaj postupak niti su poduzimali zakonom propisane radnje za eliminiranje ovih propusta.

Jedan od razloga za ovakvo stanje je nepostojanje Zakona o reviziji privatizacije kojim bi se preduprijedile, odnosno spriječile nezakonitosti u ovom postupku. Kako bi se donekle ublažile negativne posljedice i u buduće eventualne nezakonitosti u ovoj oblasti, potrebno je, između ostalog, donijeti predmetni zakon sa osnovnim ciljem zaštite interesa građana i zaštite državne imovine.

III- OBRAZLOŽENJE PRAVNIH RJEŠENJA

I - Temeljnim odredbama utvrđeni su ciljevi donošenja zakona, definirana je revizija i predmet revizije, te su utvrđeni temeljni razlozi za provedbu postupka revizije. Na ovaj način osiguravaju se jedinstvene zakonske pretpostavke za reviziju privatizacije državnog kapitala u gospodarskim društvima i bankama, ali i pretpostavke za rasvjetljavanje sudbine imovine domaćih gospodarskih društava i banaka u drugim državama, te se stvara zakonski okvir za postupanje nadležnih organa.

II - U poglavlju „Institucija za provedbu revizije“ i poglavlju III - „Radnje, mjere i postupci po izvršenoj reviziji“, pored definiranja institucije koja će vršiti postupak revizije i njenih prava i obveza, utvrđuju se i obveze stručne službe Vlade Federacije Bosne i Hercegovine i kantona, agencija za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine, Federalnog ministarstva finansija - Federalnog ministarstva financija, Agencije za

bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine i drugih organa, gospodarskih društava, banaka, organizacija i pojedinaca.

Ovim zakonom osniva se Agencija za reviziju privatizacije u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao pravna osoba sa sjedištem u Sarajevu nadležna za provedbu postupka revizije.

Osnivanje Agencije za reviziju privatizacije predstavlja najracionalnije i najučinkovitije rješenje, kako bi se stvorile zakonske, kadrovske i organizacijske pretpostavke za obavljanje ovog veoma odgovornog posla. Na drugoj strani, kroz dostavljanje izvješća, u postupak revizije privatizacije bio bi uključen i Parlament Federacije Bosne i Hercegovine.

U poglavlju IV - „Kaznene odredbe“ utvrđena je visina kazne za odgovorne osobe, pravne osobe i organe državne uprave u slučaju nepoštivanja zakonskih odredbi.

U poglavlju V - „Prijelazne i završne odredbe“, pored ostalog, posebno je naglašeno da se u ovom postupku na odgovarajući način primjenjuju odredbe Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, br. 2/98 i 48/99), te da pokrenuti postupci kontrole zaključenih ugovora o privatizaciji gospodarskih društava i ispunjavanja ugovornih obveza, a koji nisu okončani do dana stupanja na snagu ovog zakona, završiti će se po odredbama zakona po kojem su pokrenuti.

IV- FINANCIJSKA SREDSTVA

Za realiziranje ovog zakona potrebno je osigurati finansijska sredstva u Proračunu Federacije Bosne i Hercegovine, kako bi Agencija za reviziju privatizacije mogla nesmetano vršiti ovlasti utvrđene ovim zakonom.